

TAJA KRAMBERGER

TAJA KRAMBERGER

Čas med kambrijem in septembrijem

Ekspozitura: "Življenje"

Obstaja točka v življenju, ko
se zdi, da
ne moremo več naprej.

To je točka, ki se vpisuje
v življenje in smrt hkrati.

Razlikovanje med izbiri za
prvo in izbiri za drugo se izvrši
v odnosu do te točke.

V primeru, da je ne zamašimo
in jo pustimo odprto, da diha za nas –
živimo dalje in nas
določa življenje.

V primeru, da jo s paničnim
strahom povsem zamašimo –
životarimo dalje in nas
določa *le* smrt.

Zavrni!

Rekel si samo: *Zavrni! S kom pa*
mislijo, da imajo opravka.

Seveda si imel prav, čeprav nisem zavrnila
in je disput vse bolj povzemal formo
outputa brez smeri in regularnosti. Zares pravi
crot de chien, in jaz v njem: *Crot de Diable*.

Ko bi govor lahko izgovarjal
male in velike črke in bi
zaradi tega človeška govorica
bila drugačna in bi
minuskule in majuskule kot
majhne in velike mravlje lahko tekale
po čisto natančno določenih poteh,
z natančno določenimi nalogami in tovari,
bi bila komunikacija s tem
kaj lažja, poezija drugačna?

Maison Suger

I.

Nepričakovani udori se nabirajo kot sočne kaplje
na svežem sadežu, ko ga olupiš. Kmalu jih bo dovolj
in potem se lahko začne veliko oblizovanje, ki traja in traja.
Tu sem in opazujem ritem ljudi svojega časa.

Hiša vleče svojo hipotenuzo proti 15, *rue Hautefeuille*,
kjer je nekoč Baudelaire ožemal svoje telo med rjuhe, njeni
veliki prsti pogledajo ven šele na *St-André des Arts*, kjer se
klošarji s tropom psov cmarijo na toplih rešetkah
in za spektakel *grillé* pobirajo prispevke.

Tu sem in opazujem ritem ljudi svojega časa: cel
dan po *Monsieur le Prince* gor in dol
tipologiziram vtise kot kake
prazgodovinske lasne igle in skušam domisliti, kateri
longue durée, obtežen kot Titanik, zdaj določa
odtekanje prav teh tal pod nogami.

II.

Tu sem in opazujem ritem ljudi svojega časa:
zjutraj je mala Michelle spet, kot
kako intervencijsko vozilo, *bziiik*,
privrela v sobo in mi posesala konec sanj.
Kmalu zatem je iz stene
izbruhnila njena klepetava in
radovedna kolegica, ki si je
prišla ogledat novo prebivalko in gotovo
služi kot sirena v tej čistilski kompoziciji.
Ko sta končno odšli, sem še dolgo poslušala
Dopplerjev efekt njune naveze.

Tu sem in opazujem ritem ljudi svojega časa: togo
uradniško hierarhijo neke skupnosti,
akademskega *Panoptika*, in eden
od članov, napol oleseneli hišni rokodelec, je včeraj
brez poprejšnje najave izskočil iz karnise
in izpulil neki *šrauf*, da je karnisa potem
cel dan visela kot kak žalostni paličnjak.

Veličasten defile točno določenih
funkcij in položajev, ki je nama,
Jani in meni, kot najmlajšima
gostjama, takoj odredil mesto v tej mimetični predstavi,
takoj za mravljami, ki svobodno prečijo
vse hierarhije, ne da bi jih kdo sploh opazil,
in to je odprlo
loputo najinemu pariškemu bivanju.

III.

Jana je kmalu izgubila težnost in jaz
smisel za gravitacijo, zato
hodiva peš po stopnicah v Maison Suger,
peš po stopnicah na EHESS, peš po
stopnicah na Montmartre, da vseskozi
čutiva tla pod nogami, ker
v Parizu čutiti prožna in široka tla pod
nogami je, kakor bi s polnimi pljuči zraka hodil
po obrnjeni podobi v *Cameri lucidi*: timpan templja
je tam, kjer se čutiš najbolj vraščenega in
čisto pri tleh, tam, kjer je pričakovati glavo, iz pet –

kot kakemu Hermesu – po nekaj dneh
začnejo poganjati drobna krila.

Jaz sem pariški *screen saver*, skrite podobe se
prikažejo takoj, če se me kdo le dotakne, in
najini dolgi krožni obhodi po 5e in 6e
pa do *rue Monge* in tam, kjer
je Haussmann nameraval zlikati gričke in urediti hiše
na gabaritni rob, kot hlače za visoki sprejem, in
pri tem zadel ob živi zid Parižanov, ki
so branili zelenice parka, se končajo
še le v tej pesmi; zares
pa tudi tu ne.

IV.

Pozno popoldne sem spet doma,
na nabiralniku je moje ime, *taža kramberže*,
in v pariškem vodniku, namenjenem brezupno
netalentiranemu anglosaškemu ušesnemu
polžu, piše: *je veux – zhuh vuh*, in
francoski lovci pozno v noč, kot
kaki Slovenci, lajajo in
se sprehajajo čez omejeno
lovišče ekrana v sobi 625.
Zhuh vuh. Zhuh vuh.

Tu sem in opazujem ritem ljudi svojega časa:
tiste, ki so mi napisali priporočila in
in me merijo s svojimi pričakovanji, ne vedoč, da
imajo v svetu, ki vanj še niso stopili nikoli,
čeprav marsikatera njihova misel izvira prav od tam,
zagotovljene vse moje podpore, in četudi
tega morda nikdar ne bodo vedeli,
jih čakam prav tam,
tiste, katerih *Lettre de Recommandation* za
bivanje v Maison Suger bo nekoč
prav ta pesem,
pesem o neki konkretni hiši,
v neki konkretni ulici
v nekem konkretnem času,
ko sem sedela prav tu, za mizo
v sobi 625 in opazovala
ritem ljudi svojega časa
v mojem.

Čas med kambrijem in *septembrijem*

V pariški *brasserie* srebaš kavo, za seboj morda
pustiš nekaj kovancev, ki bodo namesto tebe
nadaljevali pot, obšli blagajne v žvenketu velemera.

Čas med kambrijem in *septembrijem* je tu skrit za
motnimi, slabo umitimi stekli, tam plove s Seno, in vendar je
zraščen v eni sami knjigi, ki leži neopazno na polici.

Samo ti zmoreš pasti iz smeri sever–jug neposredno
v bežeči horizont časa, in tvoje misli zdaj sledijo vizuram
32 kvadratov v Solunu in le še spominu na peščeni zbiralnik
poletja v Neringi.

Včeraj se je oglasil Michele, prinesel svoje pesmi za prevod knjige,
in z najine visoke nape so takoj začeli deževati Zanzibar "*makuti*"
huts. Za njim so ostala *Leta na oknu* in prazen kozarec.

In morda smo le štirje v tej zapuščeni luki in vendar nudimo
privez čezoceankam in tu nekje je tvoja pariška kartica,
Enivrez-vous de livres, naplavina nekega *septembrija*.

Seveda imaš prav: to, da se ne zmenijo za tvoje pesmi,
se res lahko zgodi le v teh krajih in veš, da ni konsenza v
vrhunski poeziji, ni konsenza v vrhunski znanosti. Vse
reference so prazne, kakor rokavčki, ko splavaš.

Neringa draga, ni brezplačne ekonomije in trenutno
tu ni prostora za ljudi, povezane z mojim imenom,
četudi se pozitivne obresti obračajo drugače kot negativne

in je hiša, katere strešnike neprestano obnavljamo, že
zdavnaj pod rušo in je med kambrijem in *septembrijem* v
nekogaršnji osebni ontologiji komaj dovolj časa za odziv.